

Bruxelles, 9 decembrie 2021
(OR. en)

14808/21

ENFOPOL 501
IXIM 286
JAI 1388

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	9 decembrie 2021
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	13996/21 + COR 1
Subiect:	Concluziile Consiliului privind intensificarea cooperării polițienești transfrontaliere în ceea ce privește persoanele dispărute – <i>Concluziile Consiliului</i> (9 decembrie 2021)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind intensificarea cooperării polițienești transfrontaliere în ceea ce privește persoanele dispărute, aprobate de Consiliu (Justiție și Afaceri Interne) la cea de a 3837-a reuniune a sa, derulată la 9 decembrie 2021.

Concluziile Consiliului privind intensificarea cooperării polițienești transfrontaliere în ceea ce privește persoanele dispărute

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

1. RECUNOSCÂND că unul dintre obiectivele-cheie ale Uniunii Europene este să asigure un nivel ridicat de securitate pentru cetățenii săi în spațiul de libertate, securitate și justiție prin promovarea consolidării cooperării polițienești, astfel cum se prevede în **titlul V din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene**.
2. AVÂND ÎN VEDERE Strategia reînnoită de securitate internă (2015-2020) ¹ și realizările acesteia și SALUTÂND Comunicarea Comisiei referitoare la **Strategia UE privind uniunea securității** ², care stabilește acțiuni specifice pentru a aborda pe deplin prioritățile strategice din lumea digitală și fizică, precum și dimensiunile internă și externă pentru perioada 2021-2025.
3. SUBLINIIND că **Concluziile Consiliului privind securitatea internă și parteneriatul polițienesc european** ³ urmăresc să consolideze funcționarea spațiului de libertate, securitate și justiție și să instituie un parteneriat european eficace pentru securitatea internă. Este nevoie să se îmbunătățească în permanență guvernanta informațiilor și să se optimizeze utilizarea instrumentelor și a acordurilor existente pentru schimbul de informații, precum și să se îndeplinească anumite obiective intermediare pentru un parteneriat european eficace pentru securitatea internă (2020-2025) prin:
 - aplicarea consecventă a instrumentelor pentru semnalările la nivelul UE referitoare la infracțiuni, de exemplu Sistemul de informații Schengen pentru semnalările privind persoane sau obiecte, ca practică standard;
 - asigurarea faptului că actualele cadre pentru schimbul de informații (cum ar fi cadrul Prüm ⁴) sunt actualizate, la rândul lor, astfel încât arhitectura informațiilor la nivelul UE să fie și mai conformă cu principiul disponibilității.

¹ 15670/14.

² 10010/20.

³ 13083/20.

⁴ Decizia 2008/615/JAI a Consiliului și Decizia 2008/616/JAI a Consiliului.

4. REAMINTIND discuțiile importante din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni Schengen (SIS/SIRENE), referitoare la modalitățile prin care statele membre se informează unele pe altele în legătură cu persoanele dispărute ⁵.
5. REAFIRMÂND că, în cursul anului 2022, se va stabili un temei juridic actualizat pentru funcționarea Sistemului de informații Schengen (**reformarea SIS**) ⁶, consolidând normele existente și sistemul, furnizând date suplimentare de semnalare și introducând mai multe tipuri noi de semnalări. Normele actualizate permit, printre altele, introducerea unor semnalări preventive referitoare la copiii expuși riscului de a fi răpiți de părinții lor, precum și referitoare la copiii sau persoanele vulnerabile care trebuie împiedicate să călătorească pentru propria lor protecție.
6. EVIDENȚIIND necesitatea de a actualiza sistemele existente pentru schimbul de informații și de date în domeniul securității interne și, odată cu anunțul Comisiei Europene de **actualizare** ⁷ a **cadrlui juridic Prüm** ⁸, de a analiza dacă acesta poate fi utilizat pentru un schimb mai eficace de informații privind persoanele dispărute și cadavrele neidentificate.
7. ÎNCURAJÂND recurgerea la toate mijloacele și resursele disponibile, în măsura posibilului, pentru a stabili identitatea cadavrelor neidentificate, indiferent de cauza decesului și de modul în care acesta s-a produs. Orice persoană are dreptul la un nume care îi garantează identitatea, protejarea personalității și demnitatea. Nimeni nu ar trebui înmormântat fără să aibă un nume.
8. RELIEFÂND importanța patrulelor, unităților și birourilor comune ale poliției, a centrelor de operațiuni comune și a anchetelor comune, deoarece contribuie în mod eficace la menținerea ordinii publice și la prevenirea și combaterea criminalității, precum și la asigurarea siguranței publice, astfel cum se prevede deja în cadrul juridic Prüm, care va fi actualizat în partea referitoare la cooperarea operațională. Cooperarea polițienească transfrontalieră la nivel operațional sub forma unor acțiuni comune este recunoscută ca fiind o metodă foarte eficace de căutare a persoanelor dispărute, mai ales a persoanelor vulnerabile.

⁵ 9017/16.

⁶ Regulamentele (UE) 2018/1860, 2018/1861 și 2018/1862.

⁷ Foaie de parcurs de evaluare combinată/Evaluare inițială a impactului, ref. Ares(2020)4214748 - 11/08/2020.

⁸ Decizia 2008/615/JAI a Consiliului și Decizia 2008/616/JAI a Consiliului.

9. EVIDENȚIIND Comunicarea Comisiei intitulată „**Strategia UE privind drepturile copilului**”⁹, în care copiii dispăruți sunt considerați deosebit de vulnerabili și care reamintește importanța liniei telefonice europene de urgență pentru copiii dispăruți 116 000.
10. RELIEFÂND Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia UE privind combaterea traficului de persoane”¹⁰, care prevede că ar trebui să se acorde o atenție deosebită copiilor victime și copiilor expuși riscului de trafic, prin raportări sistematice și semnalări cu privire la copiii dispăruți pentru identificarea timpurie, proceduri de sesizare adaptate copiilor victime, numire rapidă a tutorilor și asistență juridică gratuită eficace.
11. LUÂND CUNOȘTINȚĂ de definiția persoanei dispărute în conformitate cu recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei¹¹ și cu reglementările naționale drept cadru pentru definirea persoanelor dispărute.
12. RECUNOSCÂND rolul important jucat de **Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol)** ca platformă pentru schimbul de informații între autoritățile de aplicare a legii din statele membre, precum și rolul său în sprijinirea și coordonarea cooperării privind activitățile polițienești transfrontaliere.
13. RECUNOSCÂND rolul **Agenției Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL)** în dezvoltarea, punerea în aplicare, coordonarea și sprijinirea formării personalului responsabil cu aplicarea legii din Uniune.

⁹ 7453/21.

¹⁰ COM(2021) 171 final.

¹¹ Recomandarea CM/Rec (2009)12 a Consiliului Europei, adoptată de Comitetul de Miniștri la 9 decembrie 2009: Consiliul Europei afirmă că o persoană dispărută este o persoană fizică a cărei existență a devenit incertă, deoarece a dispărut fără urme și nu există semne că mai este în viață.

14. EVIDENȚIIND activitatea **Organizației Internaționale de Poliție Criminală (Interpol)** ca platformă mondială pentru schimbul de informații și platformă pentru cooperarea polițienească cu țările terțe, precum și RECUNOSCÂND rolul important al acesteia, instrumentele și serviciile sale în ceea ce privește sporirea eficacității anchetelor cu dimensiune internațională referitoare persoanele dispărute.
15. RECUNOSCÂND activitatea **punctelor unice de contact (SPOC)** ca „ghișeu unic” pentru cooperarea internațională în materie de aplicare a legii, care are cea mai cuprinzătoare competență națională și care este în măsură să trateze întreaga varietate de cereri posibile legate de cooperarea transfrontalieră în materie de aplicare a legii, inclusiv cazurile de persoane dispărute, și FIIND CONȘTIENT de activitatea **centrelor de cooperare polițienească și vamală (CCPV)** ca instituție importantă, cu diverse funcții și sarcini în domeniul securității interne și al aplicării legii și constituind un instrument local valoros de cooperare transfrontalieră directă și promptă în cazul persoanelor dispărute.
16. ȚINÂND SEAMA de discuțiile din cadrul **Grupului de lucru al Consiliului pentru asigurarea respectării legii și de constatări Rețelei sale de experți în domeniul polițienesc privind persoanele dispărute (PEN-MP)**, potrivit cărora peste 300 000 de persoane sunt declarate dispărute în fiecare an în Uniunea Europeană (conform datelor pentru 2019), dintre care peste 100 000 sunt copii și adolescenți. Conform datelor, 18 țări încă mai au în evidențele lor un număr total de aproximativ 40 000 de cazuri nesoluționate de persoane dispărute. De asemenea, după cum declară 15 țări, există și cel puțin 15 000 de cazuri de cadavre neidentificate în Uniunea Europeană.
17. SUSTINÂND și IMPULSIONÂND discuțiile din cadrul PEN-MP cu privire la necesitatea de a dezvolta abordări care să permită o acțiune mai rapidă și mai eficace din partea autorităților competente.
18. SUBLINIIND că unii copii dispăruți sunt, deopotrivă, victime ale abuzului sexual asupra copiilor, deși marea majoritate a cazurilor de abuz sexual și de exploatare sexuală a copiilor au loc în cercul de încredere al copilului. Acest lucru îi face din ce în ce mai vulnerabili. Sunt necesare mai multe eforturi pentru o mai bună înțelegere și luare în considerare a nevoilor lor specifice atunci când se tratează astfel de cazuri.

CONSILIUL:

19. **SUBLINIAZĂ** importanța punerii în aplicare cu succes a temeiului juridic actualizat pentru funcționarea Sistemului de informații Schengen (reformare SIS) în domeniul persoanelor dispărute și al persoanelor vulnerabile expuse riscurilor și **INVITĂ** statele membre, agențiile UE și toate celelalte părți interesate relevante să îl pună în aplicare la termen.

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE STATELE MEMBRE:

20. **RECOMANDĂ** statelor membre, care nu au făcut încă acest lucru, să ia în calcul înființarea la nivel național, după caz și ținând seama în mod corespunzător de resursele și structurile organizatorice naționale, a unei unități operaționale centrale pentru persoane dispărute, dotată cu personal al autorităților de aplicare a legii și care să aibă acces la o bază de date națională unică cu persoane dispărute și părți ale corpului și rămășițe umane neidentificate.
21. **RECOMANDĂ** statelor membre să ofere sprijin pentru funcționarea eficientă a SPOC-urilor (subliniind rolul birourilor SIRENE) și/sau a CCPV-urilor atunci când își îndeplinesc sarcinile și îndatoririle, incluzând cazurile de persoane dispărute.
22. **INVITĂ** actorii EMPACT, mai ales în ceea ce privește traficul de persoane și exploatarea sexuală a copiilor, să asocieze PEN-MP, acolo unde este cazul, la elaborarea și implementarea unor acțiuni specifice care intră în sfera mandatului său.
23. **ÎNCURAJEAZĂ** statele membre să recurgă la toate instrumentele și serviciile disponibile ale Interpolului, cum ar fi alerta internațională a poliției pentru persoane dispărute (notificarea galbenă), pentru a investiga în mod eficient cazurile cu dimensiune internațională de persoane dispărute.

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE COMISIA:

24. SOLICITĂ Comisiei să țină seama în mai mare măsură de recomandările PEN-MP atunci când elaborează noi acte legislative în ceea ce privește persoanele dispărute. Pregătirea noilor acte legislative se bazează pe evaluări ale impactului bine pregătite.
25. INVITĂ Comisia să reflecteze la elaborarea unui cadru european comun de cooperare în ceea ce privește dispariția persoanelor (chiar și voluntară) atunci când astfel de dispariții au un caracter îngrijorător.
26. INVITĂ Comisia să ia în considerare posibilitatea de a finanța, din fondurile UE, proiecte menite să promoveze o cooperare mai strânsă între autoritățile de aplicare a legii care investighează disparițiile suspecte și/sau cazurile de persoane dispărute (inclusiv cazurile nesoluționate), precum și cooperarea între autoritățile responsabile cu luarea deciziilor menite să protejeze copiii sau persoanele vulnerabile aflate în pericol (de exemplu răpiri, trafic etc.).

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PEN-MP:

27. Invită PEN-MP să își continue eforturile de îmbunătățire a cooperării dintre serviciile competente ale statelor membre, ale țărilor asociate spațiului Schengen și ale țărilor terțe (cu accent pe Balcanii de Vest), serviciile relevante ale UE și instituțiile internaționale. De asemenea, PEN-MP ar trebui să aibă în vedere cooperarea cu alte țări terțe (cum ar fi țările din Africa de Nord).

28. IA ACT de planurile PEN-MP de a institui un statut, care va reprezenta un cadru clar și precis, pentru a permite o cooperare eficientă în conformitate cu obligațiile legale (inclusiv protecția datelor) între serviciile competente și entitățile publice care pot contribui la găsirea rapidă și eficientă a persoanelor dispărute. Autoritățile de aplicare a legii ar trebui să își mențină rolul principal și pot solicita părților interesate din sectorul privat sau ONG-urilor să își ofere sprijinul.
29. INVITĂ PEN-PM să discute în continuare și să dezvolte posibilitatea creării unei platforme internet europene, dedicată difuzării raportărilor despre persoanele dispărute și alimentată de serviciile de poliție. Acest tip de platformă trebuie să se asigure că nu se suprapune peste canalele existente de schimb de informații, cum ar fi Sistemul de informații Schengen, cadrul Prüm și Interpolul, nu include date operaționale și asigură respectarea garanțiilor privind protecția datelor.
30. INVITĂ PEN-PM să discute despre crearea unui ghid european de bune practici, care să enumere toate inițiativele naționale relevante în domeniul persoanelor dispărute.

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE EUROPOLUL:

31. SOLICITĂ Europolului să acorde în continuare sprijin în anchetele privind persoanele dispărute ca urmare a unei infracțiuni care intră sub incidența mandatului său și INVITĂ Europolul să își continue sprijinul pentru PEN-MP utilizând Platforma pentru experți a Europolului.

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE CEPOL:

32. INVITĂ CEPOL să ia în considerare includerea în portofoliul său actual de activități, ori de câte ori este posibil și relevant, a tematicii cazurilor de persoane dispărute ca urmare a unei infracțiuni. Această sarcină ar trebui îndeplinită în cadrul contribuției UE la CEPOL și în strânsă cooperare cu PEN-MP și cu alte părți interesate relevante în acest domeniu specific al criminalității.